

Miljoenenclaim tegen milieuverenigingen definitief afgewend

Eind december 2001 bracht de postbode een heel naar kerstcadeau voor de toenmalige bestuurders van de vzw Aktiegroep Bourgoyen-Ossemeersen (ABO) – de formele voorloper van vzw Natuurpunt Gent. Zij kregen allemaal een aangetekende brief van de firma Fasiver, die de kosten voor de maandenlange stillegging van baggerwerkzaamheden wou verhalen op elk van de bestuurders. Een soortgelijk lot wachtte de bestuursleden van het Gents Milieufrent (GMF) en Actiecomité Milieubescherming Merelbeke (AMM). De claim ging om vele tientallen miljoenen oude Belgische frank. Later werd een bedrag genoemd van meer dan 6,2 miljoen euro. Eind 2007 kregen de verenigingen nog eens de deurwaarder op bezoek, maar sinds kort is de dreiging definitief afgewend.

Wat was er aan de hand? Het verhaal begint meer dan tien jaar geleden. Op 23 december 1998 leverde toenmalig Vlaams milieuminister Theo Kelchtermans een vergunning af voor onder meer de berging van baggerspecie (450.000 ton droge stof) op een terrein van 42 ha in Zwijnaarde. Het gebied – het Eilandje genoemd – ligt tussen twee Scheldearmen en wordt doorsneden door de autoweg E40. Begin mei 2001 startte de cvba Fasiver – een publiek-private samenwerking met de Vlaamse Milieuholding, de provincie Oost-Vlaanderen, de stad Gent, DEC NV en Domo Service Gent NV – de werken.

Opspuitingswerken stilgelegd

Omdat de vergunning geen rekening hield met de vernieling van de natuurwaarden, stelden de verenigingen ABO, GMF en AMM een stakingsvordering in. Daarop beval de rechtbank op 30 mei 2001 de stillegging van de werken. De rechter gaf de milieuorganisaties immers gelijk en oordeelde dat de milieuvergunning onwettig was. GMF en AMM betekenden het vonnis (ABO dus niet) en een week later, op 6 juni, werden de werken effectief stopgezet.

Maar op 23 november 2001 vernietigde het Hof van Beroep van Gent het vonnis van de eerste rechter. Op 17 december 2001 hervatte Fasiver de werken op het Eilandje en een week later kregen de bestuurders van de vzw's ABO, GMF en AMM dus een schadeclaim in de bus. De werken hadden een half jaar stilgelegd en Fasiver wou de organisaties die hadden geprocedeerd, laten opdraaien voor de kosten van de stillegging.

Na juridisch getouwtrek gingen enkele vertegenwoordigers van de drie verenigingen en de cvba Fasiver samenzitten om de situatie te bespreken. Dat leidde ertoe dat het bedrijf in maart 2003 beloofde om af te zien van verdere vorderingen tegen de milieuverenigingen, die op hun beurt beloofden om eerst met Fasiver te overleggen vooraleer ze nog juridische stappen zouden overwegen.

FRANK MAES
(met dank aan Peter De Smedt - advocaat)

Vlaams Gewest stuurt deurwaarder

Met dit gentlemen's agreement leek de dreiging ten einde. Maar meer dan vier en een half jaar later, op 15 november 2007 om precies te zijn, kregen de vzw's AMM, GMF en Natuurpunt Gent (de opvolger van vzw ABO) de deurwaarder op bezoek. Hij had een zogenaamde 'dagvaarding in tussenkomst en vrijwaring' bij zich vanwege het Vlaams Gewest. Fasiver had intussen immers een schadevordering ingesteld tegen het Vlaams Gewest omdat de vergunning die in 1998 was afgeleverd, onvolkomen was. Fasiver eiste in totaal een bedrag van 6.238.833 euro, de interesten niet meegerekend.

Het Vlaams Gewest wou – op advies van het Rekenhof – met haar dagvaarding tegen de drie verenigingen een bewaerende maatregel nemen, voor het geval het van de rechtbank toch ongelijk zou krijgen. De redenering luidde dat het de milieuverenigingen waren die de stopzetting van de werken hadden gevraagd en dat zij daardoor aan de basis lagen van de schade-eis van Fasiver.

Duizend euro smartgeld

Na een lange periode van bemiddeling en juridische procedures, deed Fasiver uiteindelijk afstand van de vordering. De procedure van Fasiver was doelloos geworden, want intussen had de Raad van State geoordeeld dat de door het Vlaamse Gewest afgeleverde milieuvergunning wel degelijk wettig was. Op die manier verviel de schade-eis van Fasiver tegenover het Vlaamse Gewest en had meteen ook de vordering van het gewest tegen de drie milieuverenigingen geen enkel nut meer.

Om de afstand te bekrachtigen, ontvingen AMM en GMF enerzijds en Natuurpunt Gent anderzijds in april 2009 via hun raadsman elk 1000 euro, als tussenkomst in de kosten voor de juridische procedures. De milieuverenigingen en hun bestuurders kunnen nu weer opgelucht adem halen...

Nieuwe schapenomheining voor het Leeuwenhof

GEERT SPANOGHE EN FRANK MAES

Eind april was de nieuwe omheining klaar rond ons natuurgebied Leeuwenhof. Dat was alleen maar mogelijk dankzij een bijdrage van heel veel mensen: milde schenkers die hiervoor in de portemonnee tastten; de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, KOMPAS en alle vrijwilligers die vele uren werk verzetten en natuurlijk ook de terreinploeg van Natuurpunt Beheer die alles piekfijn afwerkte. Zij verdienen allemaal een dikke en welgemeende merci!

De schapen kunnen nu rustig grazen rond de vijver. We verdeelden de oever in drie compartimenten, elk met een schuilhokje van wilgentakken. Enkele van die hokjes zijn gebouwd door de gasten van KOMPAS, een dienstverleningscentrum voor personen met een handicap, waar Natuurpunt Gent sinds de afgelopen winter mee samenwerkt. Het hoofddoel van de begrazing met schapen is om hier weer tot een korte, open vegetatie te komen. In het eerste deel, waar de schapen in het voorjaar weer lopen, lukt dit na één seizoen begrazen al aardig. Na het broedseizoen van *grasmus* en *bosrietzanger* mogen ze in het tweede compartiment en in het winterhalfjaar mogen de schapen over het hele gebied grazen.

Uitkijken naar broedvogels

Nu is het aan onze broedvogels om hun ding te doen. De *oeverzwaluwen* hebben hun stek weer gevonden in de wand onder het kijkpunt en de *visdiefjes* kunnen terecht op de vlotjes in het water. Daarnaast kijken we ook uit of de *kleine plevier* er dit jaar in slaagt om jongen groot te brengen op het eiland. Zijn kleine eitjes en ook de kleine ronde kuikentjes zijn immers als lekkere borrelnootjes voor de kauwen of de meeuwen.

Net zoals vorig jaar zal er op het Leeuwenhof ook nu weer minstens één paartje *dodaars* broeden en misschien zelfs twee. Je hoort ze regelmatig, maar je krijgt ze zelden lang te zien, tot ze met hun altijd bedelende jongen zitten. Het koppel *geoorde futen* dat vorig jaar een broedpoging ondernam, kwam ook weer een paar dagen op bezoek. Maar dit jaar leken ze minder geïnteresseerd om de oevers te verkennen op zoek naar een geschikte broedplaats. Volgend jaar beter...

Om het materiaal voor de afsluiting te bekostigen, is er nog altijd geld nodig, dus giften blijven welkom op het rekeningnummer 293-0212075-88 van Natuurpunt Beheer vzw met – niet vergeten! – de mededeling 'gift project 3624 – natuurbeheerwerken Gent'. Voor giften vanaf 30 euro ontvang je een fiscaal attest.